

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

BÍLOVICE-LUTOTÍN (okr. Prostějov)

„U kříže“. Doba římská. Pohřebiště. Záchraný výzkum.

V rámci výzkumu pohřebiště kultury mohylové a lužických popelnicových polí byl prozkoumán i jeden žárový hrob z doby římské (bližší informace o lokalitě v hesle Doba bronzová – Bílovice).

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Bílovice-Lutotín (Bez. Prostějov). Römische Kaiserzeit, Gräberfeld, Rettungsgrabung.

ČECHY POD KOSÍŘEM (okr. Prostějov)

„Ve žlíbkách“. Doba římská. Sídliště. Záchraný výzkum.

V roce 1998, při budování plynovodu z Čech pod Kosířem do Přemyslovic a Hluchova, byly v poloze Ve žlíbkách (ZM ČR 1:10 000, list 24-22-21, 67 mm od Z s.č. a 71 mm od J s.č.) prozkoumány dva objekty ze závěru starší doby římské. Vedle celých keramických tvarů jsou pozoruhodné především importy, zvláště torzo poháru s opalizující úpravou povrchu.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Čechy pod Kosířem (Bez. Prostějov). „Ve žlíbkách“. Römische Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

DOLANY (okr. Olomouc)

„Za brankou“, „Za Benešovo“. Sídliště. Neolit (LnK), cneolit (jordanovská k.), pravěk, latén. Pohřebiště. Doba předřímská (przeworská k.). Záchraný archeologický výzkum ÚA PP Olomouc.

V červenci až listopadu 1997, dubnu a říjnu 1998 došlo k záchrannému výzkumu na stavbě rodinných domků na JZ okraji obce Dolany. Polykulturní lokalita je situována na nepatrné terásce obrácené do inundačního území řeky Moravy v nadmořské výšce - m.n.m.

Identifikace lokality v mapě ZM 1:10 000, list 24-22-10, v souřadnicích: 358 mm od Z sekční čáry, 100 mm od J sekční čáry; 377 mm od Z sekční čáry a 105 mm od J sekční čáry.

V rýhách pro inženýrské sítě a pro základy jednotlivých rodinných domků bylo prozkoumáno 43 sídlištních objektů a tři žárové popelnicové hroby. Zmíněné sídlištní jámy náleží LnK (5 jam), jordanovské kultuře (x jam), obecně pravěku (x jam), latěnu (2? jámy) a středověku (x jam). Jordanovské sídliště je koncentrováno v okolí stavební parcely 643/17 a skládá se jednak z menších zásobních jam a jednak z pozůstatků nadzemní konstrukce (žlábků a kulových jamky).

K největším překvapením této lokality se stal objev tří hrobů przeworské kultury z předřímského období. Popelnice byly umístěny v mělce zahloubených hrobových jamách s kruhovým půdorysem. Kromě terinovitých popelnic s pohřby obsahovaly několik přepálených spon s prohnutým lučičkem (varianta Kostrzewski M), bronzové kování augustovské dýky, bronzový špendlík, železný zprohýbaný sekáč, železné kování skříňky, skleněný korálek a další přepálené zlomky bronzových a železných předmětů.

Marek Kalábek, ÚAPP v Olomouci

Resumé:

Dolany (Bez. Olomouc). „Za brankou“, „Za Benešovo“. Siedlung. Neolithikum, Eneolithikum, Laténezeit. Gräberfeld. Vorrömische Zeit (Przeworsk Kultur). Rettungsgrabung.

HORNÍ VĚSTONICE (okr. Břeclav)

Plochy v blízkosti vodní nádrže. Mladší doba římská. Sběry.

V rámci terénní praxe studentů klasické archeologie FF MU Brno byl proveden sběr na lokalitě u Horních Věstonic. Sledované plochy se nalézají v rovinatém terénu na jižním břehu nádrže Nové Mlýny II, asi 1 km severně od intravilánu obce. Lokalitu lze na Základní mapě 1:10 000, list 34-12-25, vymezit body 165:360 a 180:360 mm od Z a J sekč. čáry, její nadm. výška je 168 m. Při sběru provedeném 14. března 1998, krátce po provedení orby, byly na povrchu patrné naorané objekty, které se projevovaly jako plochy s černošedou hlínou. Shromážděno bylo velké množství střepového materiálu. Doloženo je osídlení z mladší doby římské. Materiál byl předán Regionálnímu muzeu v Mikulově.

Václav Kolařík

Resumé:

Die Lokalität befindet sich bei Horní Věstonice (Bez. Břeclav), auf dem rechten Ufer des Flusses Dyje (Thaya), heute in der Nachbarschaft des Damms Nové Mlýny II. Die Oberflächenuntersuchung bestätigte die langfristige Besiedlung auf diesem Gebiet - jüngere römische Kaiserzeit.

CHOLINA (okr. Olomouc)

Trať - bez názvu - V od okraje intravilánu obce. D. stěhování národů (5. století) - sídliště. Záchraný archeologický výzkum ÚAPP Brno.

V rámci archeologického dohledu (8. 9. - 10. 10. 1997) byl průběžně sledován průběh rýh na trase budovaných VTL a STL přípojek pro obce Cholina a Bílsko. Na katastru obce Cholina byly ve výkopu zjištěny 3 archeologické objekty (1 hrob a 2 sídlištní objekty), které však již byly dřív porušeny centrálním svodem meliorační rýhy. Po tomto zjištění proběhl v místech archeologických objektů krátký záchraný výzkum. Zjištěné archeologické objekty se nachází na ZM 1: 50 000 24 - 22 v bodě 98 mm od Z a 268 mm od J a na mapě 1: 10 000 24 - 22 - 07 v bodě 25 mm od Z a 207 mm od J.

Po zjištěných archeologických situacích byly tyto ověřovány drobnými odkryvy. U objektu č. 1 (pec) byl proveden odkryv po obou stranách rýhy. Jáma 502 (zbytek sídlištního objektu) byl zničen výkopem meliorační rýhy. Proto byl pouze ovzorkován.

Pec z předpeční jámou z období stěhování národů (objekt č. 500) byl prozkoumán celý. Průměr kopule pece byl 166 cm a byla zachována do výšky 40 cm ode dna pece. Stěnu kopule tvořila silná vrstva výmazu o síle až 12 cm a v jejím zásypu byly objeveny fragmenty mohutného roštu s otvory o průměru 8-12 cm. Do kopule vedla protáhlá lichoběžníkovitá předpeční jáma se dnem a stěnami tvořenými vypálenou mazanicí vystuženou drobnými zlomky lomového kamene. Rozměry předpeční jámy činily 100x60x15 cm. Z objektu pochází hodnotný soubor keramiky, točené na hrnčířském kruhu (obr. 1:1-4). Objekt se řadí ke zcela ojedinělým památkám v prostoru střední Moravy. Jeho zjištění má velký význam pro poznání osídlení z období stěhování národů (5. století).

Zdeněk Čížmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Cholina (Bez. Olomouc). Östlich der Gemeinde. Völkerwanderungszeit (5. Jh.), Siedlung, Rettungsgrabung.